

Virágzó civil életnek vetett véget a kommunista diktatúra Vásárhelyen

Megjelent: 2019.11.29. 11:01

Szerző: Róth Balázs

Megosztás 0

Száznegyven éve alakult meg és a hetven éve történt megszüntetéséig folyamatosan működött a Hódmezővásárhelyi Gazdasági Egyesület. A rendszerváltást követően újjáalakult szervezet első hét évtizedéről a hódmezővásárhelyi Emlékponttal közösen rendezett konferencián emlékezett meg.

– A Hódmezővásárhelyi Gazdasági Egyesület működésének az államszocialista hatalom hetven éve vetett véget – fogalmazta meg megnyitójában Miklós Péter, az Emlékpont intézményvezetője, a Tornyai János Múzeum igazgatója. A tudományos tanácskozás résztvevőit Benkő Zsolt, az egyesület elnöke köszöntötte, emlékeztetve, hogy a hét évtizeddel ezelőtti erőszakos átalakítás gazdaságokat és családokat tett tönkre.

Marjanucz László, a Szegedi Tudományegyetem nyugalmazott egyetemi docense a 19. század második felében a vásárhelyi határban lezajlott birtokrendezésről és tagosításról szóló előadásában arról szólt, hogy a kiegyezés időszakára számos törpe- és kisbirtok jött létre, amelyek nem voltak elegendőek egy család megfelelő eltartására és a több tagból álló területek nem voltak alkalmasak a hatékony gazdálkodás megvalósítására.

Az 1920-as évek közepén a 15 ezer fős helyi gazdatársadalom egyharmadát, ötezer főt tudhatott tagjai között a Hódmezővásárhelyi Gazdasági Egyesület. Erről Zeman Ferenc, a Magyar Nemzeti Levéltár Csongrád Megyei Levéltára történésze szólt előadásában. Az érdekvédelmi szervezet tanácsokkal segítette gazdálkodási és hitelügyekben tagjait, közraktárat alapított, ahonnan a gazdák jutányos áron szerezhették be az iparcikkeket, míg az egyesület hitelintézete kedvező feltételekkel nyújtott kölcsönt a tagoknak.

Vincze Gábor, az Emlékpont történésze a Rákosi-korszakban a népbíróság elé állított gazdák sorsát mutatta be. Mint elmondta, a korszakban „izgatás” vádjával bárki a népbíróság elé kerülhetett, így járt számos vásárhelyi gazda is. Az 1940-es évek elején, az 1950-es évek elején az országban úgynevezett „gyűjtogató kulák”-ok elleni perekkel igyekeztek rettegésben tartani a gazdatársadalmat. A székkutasi Füvesi Jánost 1952 decemberében koholt váddal ítélte halálra a szentesi statáriális bíróság, majd kivégezték. Felesége csak hónapokkal később tudta meg, hogy mi lett a férjével, akit 1990 után sem sikerült rehabilitáltatnia.

– Nem földreform történt 1945 után – szögezte le Ö. Kovács József professzor, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem egyetemi tanára, rámutatva, hogy először földelkobzás, majd azt követően földosztás történt. Az államszocialista hatalom ellenséget látott a parasztságban, amelyet „kulák”-listákkal,

FRISS NÉPSZÍ

KÖZÉLET 20
Gyalai-Holt
szakértők a
Klebsberg

KÖZÉLET 20
Három hón:
rendbe a fit
kér a képv

KÖZÉLET 20
Többször is
egyes része

HÍRZÓNA 20
Blues karác
mórahalmi
Központban

SZÓRAKOZÁS
Ismét beve:
Mikulások

SPORT 2019
Sporthétfő:
győzelem a

HÍRZÓNA 20
Az utolsó m
emlékeznel
könyvtárba

HÍRZÓNA 20
Ismét Tech
Szegeden

megbélyegzéssel, tanyafelszámolással, internálással, kitelepítéssel, kínzással, sőt kivégzésekkel igyekeztek megtörni, míg a földosztással a hatalomhoz hű réteget igyekezett kialakítani.

– A magyar vidék biztosította az 1956-os forradalom logisztikai hátterét – jelentette ki a konferenciát záró előadásában Gulyás Martin. A Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet tudományos kutatója arról beszélt, hogy a parasztság 1956-ban az erőltetett bürokratikus koordináció, az ötéves tervek helyett az egyéni gazdálkodás lehetősége mellett szállt síkra, s követelték, hogy az állam ne nyomott áron, hanem reális értéken vásárolja meg a gazdaságok termékeit.

HASONLÓ TÉMÁK:

- ◀ **OLVASTA MÁR?** Hallgatói díjátadó ünnepséget rendeznek az egyetemen
- KÖVETKEZŐ** Tízéves Botka karácsonyi ajándéka, a Mars téri bódébontás ▶

EZ IS ÉRDEKELHETI

HÍRZÓNA

Blues karácsonyt rendeznek a mórահalmi Kolo Szerb Kulturális Központban

 Megjelent: 2019.12.02. 11:02
Szerző: **Róth Balázs**

Koncertek, kreatív workshopok is lesznek.

TOVÁBB OLVASOM

HÍRZÓNA

Az utolsó magyar sámánra emlékeznek a Somogyi-könyvtárban

 Megjelent: 2019.12.02. 09:24
Szerző: **Róth Balázs**

Kálmány Lajos (1852–1919) néprajzkutató, katolikus pap, a Dugonics Társaság alapító tagja

TOVÁBB OLVASOM